

PROIECT DIDACTIC

Profesor: Gigliola Ceunaș

Clasa: a VII-a

Data:

Disciplina: Limba și literatura română

Titlul lecției: Genul liric

Tipul lecției: consolidare și sistematizare

Competențe generale:

1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în receptarea și în producerea mesajelor în diferite situații de comunicare;
2. Folosirea modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea diferitelor texte literare și nonliterare;
3. Argumentarea în scris și oral a unor opinii în diverse situații de comunicare.

Competențe specifice:

- 2.1. aplicarea unor tehnici vizând înțelegerea textelor literare sau nonliterare
- 2.2. identificarea temei textelor propuse pentru studiu
- 2.4. analizarea componentelor structurale și expresive ale textelor literare studiate și discutarea rolului acestora în tratarea temelor
- 2.6. aplicarea conceptelor de specialitate în analiza și discutarea textelor literare studiate
- 3.2. identificarea elementelor dintr-un text care confirmă sau infirmă o opinie privitoare la textul respectiv

Obiective operaționale :

La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

- O1- să recunoască trăsături ale genului liric;
- O2- să identifice tema și semnificația titlului într-o poezie;
- O3 - să identifice elemente de versificație, figuri de stil, procedee artistice;
- O4- să argumenteze apartenența unui text la genul liric;

Strategii didactice:

- a. Metode și procedee: conversația euristică, explicația, exercițiul oral și scris;
- b. Mijloace didactice: fișe de lucru, tabla;
- c. Forme de organizare: activitate frontală, activitate individuală;
- d. Resurse: -capacități normale de învățare a elevilor;
- cunoștințele lor anterioare;
 - timpul de învățare: 50 de minute

Bibliografie:

Eminescu, Mihai: *Poezii* , Editura Corint, București, 2002;

Eftenie, Nicolae: *Introducere în metodică studierii limbii și literaturii române* , Editura Paralela 45, Pitești, 2008;

Dinu, Gabriele, Zbarcea, Maria: *Dicționar de terminologie literară pentru clasele V-X*, Editura Paralela 45, Pitești, 2007.

Ilie, Emanuela: *Didactica literaturii române*, Editura Polirom, Iași, 2008.

SCENARIUL DIDACTIC

	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategii didactice	Evaluare
1.Moment organizatoric 1 minut	-Voi avea grijă ca elevii să-și pregătească materialele necesare orei de limba și literatura română și voi nota absenții. - Voi asigura liniștea și disciplina clasei pentru o bună desfășurare a activității didactice.	Elevii au pe bănci cele necesare bunei desfășurări a orei.	Conversația	
2. Actualizarea unor cunoștințe anterioare 6 minute	Se verifică tema pentru acasă a elevilor și se fac aprecieri asupra modului în care aceștia au realizat-o.	Elevii urmăresc verificarea temei și corectează eventualele greșeli.	Conversația	Evaluarea temei se face prin aprecieri verbale
3.Captarea atenției 13 minute	Le voi vorbi elevilor despre un băiețel David care nu se descurcă la literatură, în special la teorie literară, și anume trăsăturile genului liric. David a avut de făcut o temă și nu știe dacă este bine. Voi ruga elevii să-l corecteze pe David . Elevii vor primi o		Conversația Joc didactic	Aprecieria verbală a răspunsurilor corecte

	fișă de lucru în care trebuie să răspundă cu adevărat sau fals . (Anexa 1) Pe tablă, elevii vor nota doar trăsăturile care aparțin genului liric.			
4. Anunțarea subiectului și enumerarea obiectivelor 1 minut	Le comunic elevilor că în cadrul acestei ore vom realiza o lecție de sistematizare și aprofundare a genului liric.	Elevii ascultă și notează titlul lecției în caiete.	Conversația Frontal	
5. Dirijarea învățării 20 de minute Asigurarea feed-back-ului 7 minute Evaluarea formativă	Li se împart elevilor fișe de lucru. (Anexa 2) Elevii vor demonstra apartenența unui text la prima vedere la genul liric. (Anexa 3) Are loc pe tot parcursul orei	Elevii prezintă soluțiile găsite, aduc explicațiile necesare, iar colegii lor vin cu completări și observații dacă este cazul. Colegii fac aprecieri critice, urmărind corectitudinea conținutului și folosirea cuvintelor date. Elevii rezolvă cerința din fișa de lucru.	Conversația Explicația Explicația Individual fișă de lucru	Evaluarea răspunsurilor Observarea sistematică Încurajarea elevilor prin diferite calificative Încurajarea elevilor prin diferite calificative
Asigurarea retenției și a transferului 2 minute	Comunic elevilor tema pentru acasă: Să redacteze o compunere de 15-25 rânduri, în care să motiveze apartenența la genul liric a poeziei studiate la oră. În compunere trebuie : - să precizeze două dintre trăsăturile definitorii ale genului liric; - să ilustreze aceste trăsături cu ajutorul exemplelor extrase din text sau prin comentarea acestora; - să aibă un conținut adecvat tipului de text și cerinței formulate; - să se înscrie în limita de spațiu indicată; - Se fac aprecieri generale și individuale asupra modului în care s-a desfășurat lecția. Sunt notați elevii care s-au evidențiat prin cele mai originale și corecte răspunsuri.	Elevii își notează tema	Conversația	

Anexa 1

FIȘĂ INDIVIDUALĂ DE LUCRU

Tema lui David: Enumeră trăsăturile genului liric!

Notează cu **A** (adevărat) variantele corecte și cu **F** (fals) variantele incorecte:

1. Transmiterea sentimentelor în mod indirect;
2. Modul de expunere principal este descrierea literară;
3. Autorul își exprimă stări sufletești, sentimente și idei în mod direct prin intermediul eului liric;
4. Speciile genului liric sunt poemul, imnul, pastelul, balada;
5. Mărcile lexico-gramaticale ale prezenței eului liric într-un text sunt: pronumele și verbele la persoana I sau a II-a, singular și plural, adjectivele pronominale, interjecții, vocative, versuri exclamative sau interogative;
6. Speciile genului liric sunt: imnul, psalmul, doina, pastelul;
7. Prezența personajelor;
8. Expresivitatea limbajului susținută de prezența figurilor de stil, a imaginilor artistice ca mijloace de exprimare a sentimentelor eului liric;
9. Elementele de prozodie (vers, strofă, rimă, ritm, măsura versurilor);
10. Modurile de expunere predominante sunt descrierea și narațiunea;

Anexa 2

FIȘĂ DE LUCRU GENUL LIRIC

Citește cu atenție textul următor:

*Sara pe deal buciul sună cu jale,
Turmele-l urc, stele le scapără-n cale,
Apele plâng, clar izvorând în fântâne;
Sub un salcâm, dragă, m-aștepti tu pe mine.*

*Luna pe cer trece-așa sfântă și clară,
Ochii tăi mari caută-n frunza cea rară,
Stelele nasc umezi pe bolta senină,
Pieptul de dor, fruntea de gânduri ți-e plină.*

*Nourii curg, raze-a lor șiruri despică,
Streșine vechi casele-n lună ridică,
Scârțâie-n vânt cumpăna de la fântână,
Valea-i în fum, fluierul murmură-n stână.*

*Și osteniți oameni cu coasa-n spinare
Vin de la câmp; toaca răsună mai tare,
Clopotul vechi împlă cu glasul lui sara,
Sufletul meu arde-n iubire ca para.*

*Ah! în curând satul în vale-amuțește;
Ah! în curând pasu-mi spre tine grăbește:
Lângă salcâm sta-vom noi noaptea întreagă,
Ore întregi spune-ți-voi cât îmi ești dragă.*

*Ne-om răzima capetele-unul de altul
Și surâzând vom adormi sub înaltul,
Vechiul salcâm. — Astfel de noapte bogată,
Cine pe ea n-ar da viața lui toată?*

(Mihai Eminescu-Sara pe deal)

Scrie răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *jale* și *amuțește*.
2. Explică rolul utilizării cratimei în structura „*scapără-n cale*”.
3. Transcrie două cuvinte care nu respectă normele limbii literare.
4. Precizează rima, măsura versurilor și ritmul primei strofe a poeziei.
5. Numește modul de expunere predominant în poezie.
6. Selectează două structuri/versuri care conțin imagini artistice diferite.
7. Transcrie un epitet dublu în inversiune, o personificare și o comparație din textul dat.
8. Găsește patru termeni care fac parte din câmpul semantic dominant din poezie.
9. Precizează tema poeziei și semnificația titlului.

Anexa 3

Fișă de lucru individuală

Citește cu atenție textul :

*„Săruta-mi ochii grei de-atâta plâns,
Doar sărutarea ta ar fi în stare
Să stinga focul rău ce i-a cuprins,
Să-i umple de iubire și de soare.”*

(Magda Isanos, *Sărută-mă!*)

1. Precizează cărui gen literar aparțin versurile. Argumentează !
